

Številka: 51111-30/2020/10

Ljubljana, 30. 3. 2020

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Pobuda za izvedbo misije Mednarodne agencije za atomsko energijo za pregled varnosti dolgoročnega obratovanja NE Krško (Pre-SALTO) – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13 in 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in drugega odstavka 56. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl.US, 126/07-ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 21/13 – ZVRS-G, 47/13 in 12/14, 90/14 in 51/16) je Vlada RS na ..... seji dne ..... sprejela naslednji sklep:

1. Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Pobudo za izvedbo misije Mednarodne agencije za atomsko energijo za pregled varnosti dolgoročnega obratovanja Nuklearne elektrarne Krško (Pre-SALTO - Safety Aspects of Long Term Operation).
2. Vlada Republike Slovenije je pooblastila Upravo Republike Slovenije za jedrsko varnost, da povabi Mednarodno agencijo za atomsko energijo, da izvede misijo iz prejšnje točke v drugi polovici leta 2021.
3. Vlada Republike Slovenije je naložila Upravi Republike Slovenije za jedrsko varnost, da ji poroča o ugotovitvah in poročilu misije.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Igor Sirc, direktor Uprave RS za jedrsko varnost,
- mag. Igor Grlicarev, sekretar v Upravi RS za jedrsko varnost,
- mag. Djordje Vojnovič, sekretar v Upravi RS za jedrsko varnost.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

5. Kratek povzetek gradiva: /

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter	NE

	konkurenčnost podjetij	
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: (Samo če izberete NE pod točko 6.a.) Kratka obrazložitev Izvedba misije Pre-SALTO nima neposrednih javnofinančnih posledic. Stroške misije skoraj v celoti krije NE Krško.		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 		NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:		NE
Gradivo ni takega značaja, da bi bila potrebna predhodna objava na spletni strani predlagatelja.		
(Če je odgovor DA, navedite: Datum objave: ..... V razpravo so bili vključeni: <ul style="list-style-type: none"> - nevladne organizacije, - predstavniki zainteresirane javnosti, - predstavniki strokovne javnosti. - . Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte): Upoštevani so bili: <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, 		

<ul style="list-style-type: none"> - delno, - niso bili upoštevani. <p>Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:</p> <p>Poročilo je bilo дано .....</p> <p>Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)</p>	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
<p>Mag. Andrej VIZJAK MINISTER</p>	

Priloga:

- Pobuda za izvedbo misije Mednarodne agencije za atomsko energijo za pregled varnosti dolgoročnega obratovanja NE Krško (Pre-SALTO)

Pobuda za izvedbo misije Mednarodne agencije za atomsko energijo za pregled varnosti dolgoročnega obratovanja NE Krško (Pre-SALTO)

Mednarodna agencija za atomsko energijo (MAAE) ponuja državam članicam različne storitve. Tako je Uprava RS za jedrsko varnost na podlagi predhodnega pooblastila Vlade Republike Slovenije v preteklih nekaj letih povabila MAAE, da ponovno izvede misijo za pregled obratovalne varnosti NE Krško (OSART - Operational Safety Assessment Review Team) v letu 2017 vključno s preveritveno OSART Follow up misijo, misijo za področje pripravljenosti na jedrske in radiološke nesreče (EPREV - Emergency Preparedness Review) prav tako v letu 2017, ponovno se bo tudi izvedla misija za pregled upravnega organa na področju jedrske varnosti (IRRS - Integrated Regulatory Review Service) skupaj z misijo pregleda ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom, razgradnjo in sanacijo (ARTEMIS - Integrated Review Service for Radioactive Waste and Spent Fuel Management, Decommissioning and Remediation), itd. Ena od teh, ki pa so jo na MAAE razvili šele pred nekaj leti, je tudi pregled varnosti dolgoročnega obratovanja jedrskih elektrarn, ki se izvaja pod imenom SALTO - Safety Aspects of Long Term Operation. MAAE na tak način zagotavlja državam neodvisni mednarodni pregled izvajanja aktivnosti, ki so povezane z zagotavljanjem jedrske varnosti v primeru dolgoročnega obratovanja jedrskih elektrarn. Takšen pregled je tako potrebno zagotoviti pred koncem projektne življenjske dobe NE Krško, poleg učinkovitega programa nadzora staranja in s tem povezanih aktivnosti ter upravnega nadzora na tem področju. Poročilo, ki ga izdelajo strokovnjaki misije SALTO, vsebuje priporočila in predloge glede na odstopanja od mednarodnih standardov, kar je podlaga za uvedbo izboljšav in krepitev jedrske varnosti predvsem med dolgoročnim obratovanjem jedrske elektrarne.

MAAE pri vseh misijah SALTO zbere in koordinira strokovnjake iz različnih držav, ki preverijo varnost dolgoročnega obratovanja jedrske elektrarne. Pregledovalci so vedno izkušeni strokovnjaki, ki prihajajo iz jedrskih elektrarn, drugih strokovnih organizacij, pa tudi iz upravnih organov. Predvsem se izvede temeljit pregled samih programov nadzora staranja in tudi njihove implementacije na podlagi MAAE standardov in najboljše mednarodne prakse, tako da so zahteve večkrat strožje, kot nacionalne zahteve. Pred začetkom misije strokovnjaki že pred misijo pregledajo referenčno gradivo, ki jim ga pripravi in pošlje elektrarna, da se seznanijo s temeljnimi značilnostmi in trenutnim stanjem elektrarne ter njeno pripravljenost na varno dolgoročno obratovanje tudi po izteku projektne življenjske dobe elektrarne.

Misija SALTO poteka v več fazah, kot so pripravljalna Pre-SALTO misija, SALTO misija in preveritvena SALTO Follow-up misija. Po mnenju MAAE se lahko v primeru dobre pripravljenosti na dolgoročno obratovanje že na podlagi Pre-SALTO misije le-ta prekvalificira v SALTO misijo in se glede na morebitna priporočila in predloge izvedejo potrebne akcije. Po misijah Pre-SALTO ali SALTO običajno pride tudi omenjena preveritvena SALTO Follow-up misija, ki pregleda izpolnjevanje priporočil in predlogov misije Pre-SALTO in SALTO. V misijah ima vsako področje najmanj enega ali več strokovnjakov, ki med intenzivnim pregledovanjem opazujejo delo osebja, se pogovarjajo z njimi in analizirajo številne dokumente, ki so potrebni, da si ustvarijo celovito sliko. Strokovnjaki imajo stalne stike z osebjem elektrarne in sprotno beležijo vsa svoja opažanja in ugotovitve, ki jih medsebojno preverjajo na dnevnih sestankih, in ki so tudi zabeležena v končnem poročilu.

Za celovit in detajlni pregled pripravljenosti NEK za nadaljnje obratovanje po letu 2023, bi v tej fazi v NE Krško tako izvedli Pre-SALTO misijo s katero bo v prvi vrsti preverjena kvaliteta in ustreznost programa za obvladovanje staranja in podrejeni programi in postopki, kar je ključno za varno dolgoročno obratovanje. Pre-SALTO misija traja predvidoma osem delovnih dni, na njej pa sodeluje vsaj osem ali več strokovnjakov, ki pokrivajo poleg organizacijskih in programskih aspektov dolgoročnega obratovanja elektrarne, tudi pomembna tehnična področja nadzora staranja sistemov, struktur in komponent ter človeške dejavnike dolgoročnega obratovanja jedrske elektrarne. Od predstavnikov misije Pre-SALTO pričakujemo poglobljen in neodvisen pregled NE Krško na izbranih področjih ter celovito poročilo, ki bo koristilo pri krepitevi jedrske varnosti v Sloveniji in varnemu obratovanju NE Krško tudi ob podaljšanju projektne

življenjske dobe. Od predstavnikov misije Pre-SALTO se tudi pričakuje, da bodo na omenjenih področjih poleg priporočil in predlogov prepoznali več dobrih praks. Vlada Republike Slovenije bo seznanjena z ugotovitvami pregleda in s poročilom misije Pre-SALTO.

Misija Pre-SALTO bo izvedena v sklopu tretjega Občasnega varnostnega pregleda (PSR3) z namenom optimizacije potrebnih človeških virov. Vsebine so podobne kljub nekoliko drugačni metodologiji in strukturiranosti pregleda. Tako bo izvedba Pre-SALTO misije lahko v veliki meri pokrila področje staranja v PSR3 oziroma varnostni faktor 4. Poleg poročila o izvedbi PSR3, s katerim se potrjuje, da je NE Krško vsaj tako varna, kot je bilo predvideno med projektiranjem in iz PSR3 izhajajočega predloga sprememb in aktivnosti v obliki akcijskega načrta, bomo pridobili za področja, ki so povezana z dolgoročnim obratovanjem elektrarne in nadzorom staranja sistemov, struktur in komponent elektrarne, tudi končno poročilo Pre-SALTO misije ter predlog sprememb in aktivnosti v obliki akcijskega načrta, ki izhaja iz omenjenega poročila.

Misija Pre-SALTO bo potekala v Sloveniji na povabilo Vlade Republike Slovenije. Načrtujemo, da bi bila misija opravljena v drugi polovici leta 2021, ker bo v prvi polovici leta v NE Krško potekal redni remont z menjavo goriva. Tako bodo rezultati te misije in iz nje izhajajoči akcijski načrt znani in potrjeni že pred izvedbo PSR3 in smiselno vključeni v akcijski načrt po PSR3. Že v letu 2020 pa bo izveden še sestanek s predstavniki MAAE v NE Krško, kot priprava na kasnejšo izvedbo Pre-SALTO.